

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Sžf/62/2015                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1013201155                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 07.09.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Milučký            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1013201155.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Ing. Daniela Straková, IČO: 32 087 047, Sputniková 25, Bratislava, právne zastúpená JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD., advokátom so sídlom Piaristická 2, Nitra, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1100302/1/87613/2013/5085-r, č. 1100302/1/87636/2013/5085-r, č. 1100302/1/87628/2013/5085-r, č. 1100302/1/87646/2013/5085-r a č. 1100302/1/87598/2013/5085-r, všetky zo dňa 26.02.2013, konajúc o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/159/2013-71 zo dňa 25. marca 2015, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/159/2013-71 zo dňa 25. marca 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie z dôvodu oneskoreného podania žaloby proti vyššie uvedeným rozhodnutiam žalovaného a žiadnemu z účastníkov konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP nepriznal právo na náhradu trov konania.

Žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaný daňový orgán vydal v rámci odvolacieho konania podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „daňový poriadok“), ktorými potvrdil odvolaním napadnuté prvostupňové rozhodnutia Daňového úradu Bratislava (ďalej len „správca dane“) o vyrubení úroku z omeškania za nezaplatenie dodatočne vyrubenej dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia I. až IV. štvrtrok 2006 a úroku z omeškania za nezaplatenie dodatočne vyrubenej dane z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2003. Všetky žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného fyzicky prevzal v daňovom konaní splnomocnený zástupca žalobkyne dňa 13.04.2013.

Krajský súd skúmal dodržanie zákonných podmienok na prejednanie podanej žaloby proti rozhodnutiam

žalovaného a na základe zisteného skutkového stavu podľa údajov z doručení k jednotlivým žalobou napadnutým rozhodnutiam zistil, že tieto, vzhľadom na jej oneskorené podanie žalobkyňou, nie sú splnené.

Svoje rozhodnutie krajský súd dôvodil poukazom na ustanovenia § 31 ods. 2 daňového poriadku a § 250b ods. 1 OSP, pričom vychádzal zo skutkových okolností doručenia predmetných rozhodnutí. Z obsahu doručení krajský súd zistil, že rozhodnutia žalovaného boli splnomocnenému zástupcovi žalobkyne neúspešne doručené s výzvou o opakované doručenie dňa 26.03.2013, opakovaný neúspešný pokus o doručenie bol vykonaný dňa 27.03.2013 a následne boli písomnosti po neúspešne opakovanom doručení uložené dňa 27.03.2013 na pošte. Splnomocnený zástupca žalobkyne fyzicky prevzal doručované rozhodnutia dňa 13.04.2013, čo potvrdil podpisom na doručenkách.

Žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 250b ods. 1 OSP). Súdna prax ustálila, že lehota na podanie žaloby v zmysle § 250b ods. 1 OSP je lehotou procesnoprávnou (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 62/03 z 3. júla 2003). Nedodržanie stanovenej lehoty na podanie žaloby v ustanovení § 250b ods. 1 OSP predstavuje neodstrániteľný nedostatok (podmienku) konania, ktorý má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť (§ 250d ods. 3).

Podľa krajského súdu skutočnosť prevzatia napadnutých rozhodnutí žalovaného splnomocneným zástupcom dňa 13.04.2013 nemá vplyv na počítanie zákonnej lehoty na podanie žalôb o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného, pretože predmetné rozhodnutia sa považujú v prípade nevyzdvihnutia fyzickou osobou za doručené v 15.-ty deň od ich uloženia na pošte (od 27.03.2013), aj keď sa o uložení adresát nedozvedel, čo je v danom prípade deň 11.04.2013.

Z uvedeného dôvodu krajský súd vyhodnotil, že žalobkyni začala plynúť dvojmesačná zákonná lehota na podanie žalôb, ktorej zmeškanie nemožno odpustiť, dňa 11.04.2013. Dvojmesačná lehota podľa § 250b ods. 1 OSP uplynula dňa 11.06.2014 a žaloby boli podané na poštovú prepravu až dňa 13.06.2013, čo bolo po uplynutí zákonom stanovenej lehoty - oneskorene.

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) OSP a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa namieta nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávnu aplikáciu fikcie doručenia krajským súdom, čím nesprávne právne posúdil vec.

S poukazom na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 4 SŽ 80/98 zo dňa 27. októbra 1998 a sp. zn. 4 SŽ 35/2002 uviedla, že bolo potrebné skúmať splnenie podmienok na fikciu doručenia podľa § 31 ods. 2 daňového poriadku, a to, či bol zachovaný predpísaný postup doručovateľom. Podľa žalobkyne žalovaný nepreukázal skutočnosť, že sa splnomocnený zástupca žalobkyne zdržoval v mieste doručenia (nepredložil záznam o šetrení), najmä nepreukázal, že ho vhodným spôsobom upovedomil o opätovnom doručení, ani že vykonal opätovný pokus o doručenie, ani že ho vhodne vyrozumel o uložení písomností a so správne uvedenou úložnou dobou. Žalobkyňa má za to, že o uvedených skutočnostiach mal žalovaný predložiť relevantný dôkaz.

Zároveň žalobkyňa napáda, že vyššie uvedené skutočnosti ohľadne splnenia podmienok na použitie fikcie doručenia neskúmal ani súd prvého stupňa a konanie zastavil.

Týmto postupom krajského súdu bolo žalobkyni odňaté právo na súdne konanie, ako aj právo na súdnu ochranu.

Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil, pretože žalobkyňa podala žalobu proti rozhodnutiu žalovaného

oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), po prejednaní veci (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok) v rozsahu napadnutom odvolaním (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 223 OSP odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 30 ods. 3 vety prvej daňového poriadku, ak má adresát zástupcu s plnomocenstvom na účely správy daní, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

Podľa § 31 ods. 2 daňového poriadku, ak nebola fyzická osoba, ktorej má byť písomnosť doručená do vlastných rúk, zastihnutá v mieste doručenia, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a fyzickú osobu o tom vhodným spôsobom vyzrozumie. Ak si nevyzdvihne fyzická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa fyzická osoba o uložení nedozvedela.

V súvislosti s vyhodnotením včasnosti podania žaloby žalobkyňa napáda predovšetkým nedostatočné zistenie skutkového stavu spočívajúce v absencii preukázania žalovaným a dokazovania krajským súdom, či bolo doručovanie žalobou napadnutých rozhodnutí realizované postupom a v súlade s ustanovením § 31 ods. 2 daňového poriadku.

V podstate podľa názoru žalobkyne mali uvedené orgány automaticky šetrením skúmať skutočnosti, či:

- sa splnomocnený zástupca žalobkyne zdržoval v mieste doručenia,
- splnomocneného zástupcu žalobkyne doručovateľ vhodným spôsobom upovedomil o opätovnom doručení,
- bol doručovateľom vykonaný opätovný pokus o doručenie predmetných zásielok,
- doručovateľ splnomocneného zástupcu žalobkyne vhodne vyzrozumel o uložení písomnosti a so správne uvedenou úložnou lehotou.

Námietku napádajúcu nevykonanie dokazovania žalovaným na dodržanie postupu doručovania a nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu krajským súdom odvolací súd hodnotí ako nedôvodnú.

Predovšetkým odvolací súd prihliada na skutočnosť, že žalobkyňa v žalobe vopred nespochybnila správnosť doručenia a žalobu považovala za podanú včas. To znamená, že vzhľadom na vedomosť dátumu prevzatia doručovaných rozhodnutí žalovaného jej splnomocneným zástupcom, si bola vedomá, že ide o doručovanie rozhodnutí vydaných v daňovom konaní, ktoré sa spravuje špeciálnym administratívnym právnym predpisom, daňovým poriadkom, ktorý obsahuje okrem iného i osobitnú úpravu spôsobov doručovania písomností určených do vlastných rúk, včítane fikcie doručenia.

Ani v podanom odvolaní nijako nespochybňuje správnosť vykonaného doručovania, neuvádza, že v

relevantnom čase doručovania a plynutia úložnej lehoty objektívne a preukázateľne sa jej splnomocnený zástupca pre daňové konanie nenachádzal na adrese oznámenej správcovi dane pre účely doručovania písomností v rámci správy daní a daňového konania. Ani preukázateľne netvrdí, že boli porušené postupy doručovania stanovené § 31 ods. 2 daňového poriadku.

Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa správnosť a dodržanie postupu pri doručovaní žalobou napadnutých rozhodnutí nijako preukázateľne nespochybňuje, nie je namieste v tomto ohľade prenášať dôkazné bremeno na žalovaného.

V záujme hospodárnosti a naplnenia účelu zákonom pripustenej fikcie doručenia, vychádzajúc z relevantných údajov o doručovaní uvedených na doručenke, majúcej povahu verejnej listiny, sa dodržanie zákonom stanoveného postupu pri doručovaní nezastihnutému účastníkovi konania alebo jeho splnomocnenému zástupcovi, automaticky nedokazuje.

Za daných okolností, kedy splnomocnený zástupca žalobkyne mal s odbornou starostlivosťou a znalosťou osobitostí doručovania podľa daňového poriadku, zabezpečiť riadne prijímanie písomností určených do vlastných rúk, a to i s preukázaním, že sa na adrese doručovania v relevantnom čase nezdržiaval, dôkazné bremeno o nesplnení podmienok a nedodržaní postupu doručovania znáša žalobkyňa.

V uvedenej súvislosti odvolací súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie (rozsudok NS SR sp. zn. 4Sžo/14/2015 zo dňa 1. decembra 2015) ako i rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 278/2011 zo dňa 16. júna 2011, v ktorom vo vzťahu k dôkaznému bremenu adresáta, spojenému s náhradným doručením, uviedol: „K otázke doručovania rozhodnutia tzv. náhradným doručením treba navyše podotknúť, že v rozpore s názorom sťažovateľky dôkazné bremeno preukázať, že adresát sa v mieste bydliska v čase doručovania nezdržiaval, zaťažuje adresáta, a nie odosielateľa zásielky. Čestné vyhlásenie adresáta, že sa v mieste bydliska nezdržiaval v čase doručovania, však na unesenie dôkazného bremena nepostačuje, lebo ide iba o tvrdenie. Je potrebný aj objektívny dôkaz preukazujúci, že v kritickom čase bol na inom mieste.“

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom podaného odvolania proti uzneseniu krajského súdu, ako aj s obsahom administratívneho spisu žalovaného a dospel k záveru, že krajský súd náležite zistil skutkový stav v súvislosti so skúmaním včasnosti podania žaloby proti rozhodnutiam žalovaného a správne vyhodnotil, že nie sú splnené podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci, nakoľko táto bola podaná po zákonom stanovenej lehote.

Z odvolania proti uzneseniu krajského súdu nie je možné vyvodit' okolnosti, ktoré by mohli mať za následok prehodnotenie záverov krajského súdu.

Nezistiac ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na výrok odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu, najvyšší súd toto potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením, ktoré má za správne v celom rozsahu (§ 219 ods. 1, 2 OSP, § 250ja ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.